

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΩΝ 2021**

ΘΕΜΑ Α1

- α) Οργανισμός : Σελ. 140 , "Τον Ιούλιο...κλήρο."
β) Σύμφωνο περι αμοιβαίας Μεταναστεύσεως: Σελ. 140, "Το Νοέμβριο...της συνθήκης.)"
γ) Συνθήκη Σεβρών : Σελ. 96, " Η Συνθήκη ... πραγματικότητα." &
Σελ. 144, " Τον Ιούλιο...περιοχής στην Ελλάδα."

ΘΕΜΑ Α2

- α)Σ
β)Σ
γ)Σ
δ)Λ
ε)Λ

ΘΕΜΑ Β1

Σελ. 50-51, "Το Νοέμβριο ... βαρύτατες συνέπειές της."

ΘΕΜΑ Β2

- α) Σελ. 46 , " Οι διαφορές... Βαλκανικών πολέμων. "
β) Σελ. 46-47, " Στη διάρκεια του Πρώτου Παγκοσμίου ... Κόμμα Ελλάδος."

ΘΕΜΑ Γ1

- α) Σελ. 149-150 (+σελ. 152):
" Στις 24 Ιουλίου ... κράτους" & "Με βάση το άρθρο 11...ανταλλάξιμων."
β) Σελ. 151-152:
"Η πραγματικότητα... ελληνικού κράτους."
[Προαιρετικά από..] "Όταν έγινε ...εφαρμογή της."

Σχόλιο:

- Η Συνθήκη της Λωζάννης θέτοντας ως κριτήριο μετακίνησης το θρήσκευμα, φαίνεται να εξελίσσεται ακόμα και για τον μετριοπαθή Ελ. Βενιζέλο, σε συμφωνία που επιβάλλει έναν αναγκαστικό εκπατρισμό σχεδόν όμοιο με απέλαση. ("*..προβλέπουμε την απέλαση...Τουρκία.*")
- Οι παράγοντες που καθορίζουν, αν όχι επιβάλλουν, την μετακίνηση είναι κυρίως ανθρωπιστικοί καθώς ενδέχεται οι Έλληνες της Μ. Ασίας να μείνουν έκθετοι στην τουρκική εθνικιστική επιθετικότητα. ("*...για να αποτρέψει μια έκβαση πιο βλαπτική...ή εξόντωση ελληνικών πληθυσμών.*").
- Την υποχρεωτικότητα της ρύθμισης επίσης κατά κάποιον τρόπο επιβάλλει και το γεγονός ότι δίχως την αμοιβαία μετακίνηση και των δυο πληθυσμών, θα δυσχέραινε εξαιρετικά η ομαλή αποκατάσταση των προσφύγων στα εγκαταλελειμμένα εδάφη/κτήματα που θα μπορούσαν οι δυο πλευρές να χρησιμοποιήσουν κατά την αποκατάσταση. Επίσης σε αυτό, αν κρίνουμε από την επιστολή του Φρ. Νάνσεν, ενδεχομένως να έχει καθοριστικό ρόλο η εποχή και οι δυσκολίες

που θα προκαλέσουν οι καιρικές συνθήκες στην αποκατάσταση. (*"Χωρίς συμφωνία..τελικά*), *"Η προσέγγιση...ανεφοδιασμού τους."*)

ΘΕΜΑ Δ1

α) Σχολικό βιβλίο: σελ. 42 (Προαιρετικά: «στον ελληνικό χώρο ... πρόβλημα»)

«Αργότερα όμως ...τεχνητές ελλείψεις.»

Ιστορική πηγή Α΄

Κατά την περίοδο 1881-1895 στις νεοαποκτηθείσες περιοχές της Άρτας και της Θεσσαλίας προέκυψε το πρόβλημα της μεγάλης ιδιοκτησίας. Το γεγονός αυτό ήταν αντίθετο στις προθέσεις του ελληνικού κράτους, που έως τότε είχε καταργήσει τον κολιγικό τρόπο καλλιέργειας και είχε προωθήσει την μικροϊδιοκτησία και την οικογενειακή παραγωγή.

[Προαιρετικά : σελ.81 «στα εδάφη της Θεσσαλίας... θέσης τους»]

Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από το ιστορικό παράθεμα Α΄, στο οποίο αναφέρεται ότι η τρικουπική κυβέρνηση ευνόησε τη μεγάλη ιδιοκτησία, καθώς οι ιδιοκτήτες των τσιφλικιών της Θεσσαλίας ήταν οι πλούσιοι ομογενείς. Στόχος λοιπόν του Τρικούπη ήταν να καλύψει νομικά – δικαστικά, αλλά και για οικονομικούς λόγους την επιθυμία των Ελλήνων του εξωτερικού για την τσιφλικοποίηση της Θεσσαλίας.

Από την άλλη βέβαια πλευρά, σύμφωνα με την ιστορική πηγή Β΄, ο πολιτικός αντίπαλος του Τρικούπη, Δηλιγιάννης υποστήριζε τα συμφέροντα των αγροτών με την κατάθεση νομοσχεδίων για την χορήγηση γης και τη δημιουργία ταμείων αγροτικής πίστης.

β) Σχολικό βιβλίο: σελ. 43 «Οι πρακτικές αυτές... μεγάλων εκτάσεων».

Το ιστορικό παράθεμα Γ΄ προσθέτει ότι η κυβέρνηση του Θεοτόκη με την ψήφιση του νόμου ΒΧΗ της 9^{ης} Ιουλίου του 1899 «Περί εξώσεως δυστροπούντων ενοικιαστών», έδωσε το προνόμιο στους τσιφλικούχους της Θεσσαλίας να επιβληθούν στους κολίγους. Ωστόσο, αυτό προκάλεσε πολλές κοινωνικές εντάσεις, οι οποίες σε συνδυασμό την ενίσχυση της θέσης των κολίγων, ανάγκασαν την επόμενη κυβέρνηση του Θεοτόκη να ψηφίσει το 1906 νέο νομοσχέδιο, το οποίο αδικούσε και πάλι τους κολίγους. Το νομοσχέδιο αυτό προκάλεσε την αντίδραση των μεγαλογαιοκτημόνων και τελικά απορρίφθηκε.